

Socialförvaltningen
Pernilla Ivier
Utvecklingsledare

Remissvar ang. promemorior A2016/01307/I och A2016/01333/I

Till Arbetsmarknadsdepartementet

Ett nytt ersättningssystem för mottagandet av ensamkommande barn och unga Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barnen

Sammanfattning

Vaxholm stad förstår statens situation med att förändringar behöver vidtas för att hantera de ökade kostnader som uppstått vid mottagande av ensamkommande barn. Den stora ökningen av antalet ensamkommande barn medför utmaningar för kommunerna.

Administrativa effektiviseringar genom schablonersättningar i det nya förslaget är bra. Ersättningsnivåerna är för låga och beräknas utifrån en fördelning av barnens behov av olika boendeformer. Boendeformen stödboende ska utgöra en större del i det nya ersättningssystemet och innebär en lägre ersättning. Förutsättningarna för denna boendeform är inte klara och det kommer att ta tid att hinna med att bygga upp eller upphandla.

Vaxholms stad bedömer att förslagets ikraftträdande sker för snabbt. Omställningstiden behöver vara längre än till den 1 januari 2017 för att uppnå kvalitet i mottagande och placering samt säkra trygghet för barnen. Barnperspektivet åsidosätts för det ekonomiska läget samt kommunen tar över den ekonomiska risken från staten i en för snabb övergång.

Bakgrund

Vaxholms stad väljer att lämna remissvar även om kommunen inte är inbjuden remissinstans då förslagen får allvarliga konsekvenser för mottagandet av ensamkommande barn och unga i kommunen.

Bedömning

Förvaltningens bedömning

För att dämpa ekonomiska och strukturella problem kommer konsekvenserna av förslagen innebära att kommunen snarast avslutar eller omförhandlar ingångna avtal, vilket är naturligt men på kort sikt kostsamt. Både kommunen och de privata aktörerna tappar kapacitet i en för snabb övergång. Det krävs tid för att bygga, upphandla nya boendeplatser eller omforma tjänster.

Ett förenklat regelverk för ersättning för mottagandet av ensamkommande barn och unga är bra men ersättningsnivåerna som är för låga. Omställningsperioden är orealistisk.

De sänkta ersättningsnivåerna baseras på att en större del av barnen ska bo i stödboende. Alla barn är inte mogna för boendeformen.

Förslagen drivs främst av ekonomiska incitament och barnperspektivet riskerar bli lidande vid för snabb övergång från ett ersättningssystem till ett nytt. Omplaceringsprocesserna kommer att påverka både integration och hälsa hos barn som måste flytta med kort varsel.

Placeringsformer

De flesta barn och ungdomarna bor i HVB-boende utanför kommunen. I Vaxholm har vi startat upp ett HVB-boende genom Vårlljus, fr.o.m. januari 2016 med 11 platser. Vilket har fungerat mycket bra.

Stödboende är en ny boendeform som infördes i socialtjänstlagen den 1 januari 2016. Vaxholm är positiva till formen när den är lämplig för barnet. Om boendeformen behöver tillståndsprövas är oklart och kan innebära att det blir tidskritiskt för uppstart och placering.

Vilken placeringsform som används ska utgå från den enskildes behov. Då nästan alla barn behöver mer stöd i en inledande fas, för att sedan övergå till att bli mer självständiga och trygga, är det svårt att se stödboende som ett alternativ i första boendefasen.

Regeringens beräkningar för ersättningsnivåer utgår från att en betydligt större del av barnen ska kunna bo i familjehem eller stödboende med lägre snittkostnad per dygn än för HVB-hem. Barnets mognad är olika och behöver tid för att bedömas. Omplaceringar kräver även tid då de ofta överklagas.

I förslaget nämns att unga vuxna ska bo i bl. a studentlägenheter och elevhem vid folkhögskola. Det är boendeformer som inte finns i Vaxholm.

Placera ensamkommande barn i annan kommun än den egna

Vaxholm har haft ett högt mottagande under 2015. Långt över avtal för 2015. Kravet på placering inom 48 h medgav inga placeringar inom kommunen. Den politiska inriktningen är att barnen ska placeras inom kommunen i den mån det är möjligt. Och ett nytt HVB-boende startades januari 2016.

Vaxholm instämmer i att placeringen av ensamkommande barn i huvudsak bör ske inom anvisningskommunen. Men kommunen måste ha rätt att själv bedöma var en placering ska ske när det inte är möjligt att placera ett barn inom kommunen eller när en plats i annan kommun motsvarar barnets behov bättre.

Vaxholm ser en risk för en ökad administration om särskild överenskommelse måste ske mellan kommunerna vid placering i annan kommun eller ansökan till Länsstyrelsen om synnerliga skäl finns.

Schablonersättningar

Att förenkla administrationen genom ett system med schabloniserade ersättningar är bra. Den rådande långa handläggningstiden av återsökta medel hos Migrationsverket innebär att kommunen får onödigt höga kostnader i väntan på handläggning.

Förslagets ersättningsnivåer är för låga och särskilt då omställningstiden från ett ersättningsystem till ett nytt sker för snabbt.

Vaxholms ekonomi för boendeplatserna kommer i värsta fall med det nya ersättningsystemet att försämrars med ca 8 mkr på årsbasis under omställningsperioden med befintliga avtal för boendeplatser.

Vaxholms stad 2016-08-24

Magnus Lublin Socialchef

Pernilla Ivier Utvecklingsledare flyktingsamordning

